

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Susisiekimo ministro ir aplinkos ministro įsakymo „Dėl Reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai, remontui, techninei pagalbai ir perdirbimui aprašo patvirtinimo“ projektas (toliau – projektas)
Projekto rengėjas	Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija
Projekto tikslas	Nustatyti reikalavimus: transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir techninės pagalbos paslaugas (toliau – paslaugos) teikiantiems fiziniams ar juridiniams asmenims; patalpoms ir statiniams, kuriuose teikiamos paslaugos ir juridiniai asmenys vykdo techninę priežiūrą ir remontą savo valdomoms transporto priemonėms; fiziniams asmenims, atliekantiems savo valdomų transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą; susidarančių atliekų ir nuotekų tvarkymui, aplinkos oro apsaugai; transporto priemonių oro kondicionierių pildymui fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis.

Siūlomo projekto poveikio įvertinimas (teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)

Poveikis ekonominei veiklai, paslaugų teikimui	Poveikis teigiamas. Įsigaliojus teisės aktui ir užtikrinus jo reikalavimų tinkamą įgyvendinimą bus sudarytos sąlygos efektyviai transporto priemonių techninės priežiūros, remonto, techninės pagalbos ir perdirbimo kontrolei. Tai padės identifikuoti neteisėtai tokias paslaugas teikiančius subjektus, pritaikyti jiems sankcijas, todėl kils paslaugų kokybė, bus aiškesnės procedūros ir tai teigiamai paveiks teisėtai paslaugas teikiančius subjektus ir paslaugų gavėjus.
Poveikis aplinkai ir klimato kaitai	Teigiamas. Naujų reikalavimų aplinkos oro apsaugai nustatymas ir įgyvendinimas sudarys sąlygas oro taršai lakiaisiais organiniais junginiais (LOJ), kietosiomis dalelėmis, azoto oksidais (NOx) mažinti, kontroliuoti neteisėtą transporto priemonių sudedamųjų dalių (katalizatorių, kietųjų dalelių filtrų), darančių poveikį išmetamosioms dujoms, išmontavimą ir taršos kontrolės įtaisų veikimą ar veiksmingumą išderinančios įrangos įmontavimą (transporto priemonių gamintojams 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos draudžiama įmontuoti tokią įrangą, tačiau nereglamentuotas jų įmontavimas ne gamybos metu). Užtikrinant 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr.842/2006 , reikalavimų įgyvendinimą, nustatoma privaloma transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų techninės įrangos patikra prieš pildant oro kondicionavimo sistemą fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis ir draudžiama pildyti neatlikus įrangos pažeidimų remonto. Atsižvelgiant į tai, kad: 1) Lietuvoje iš kelių transporto priemonių išmetama virš 60 proc. viso šalyje išmetamo NOx kiekio ir daugiau kaip penktadalis smulkiųjų kietųjų dalelių KD _{2,5} kiekio; 2) aplinkoje NOx dalyvauja kaip prekursorius papildomam KD _{2,5} , kurios daro didžiausią žalą žmonių sveikatai ir ES yra „atsakingos“ už daugiau kaip 400 tūkst. priešlaikinių mirčių per metus (apie 10 tūkst. iš jų – dėl dyzelinu varomų transporto priemonių taršos, o 50 proc. šio skaičiaus – dėl didesnės taršos realiomis važiavimo sąlygomis), kiekiui; 3) miestuose transporto taršą atspindinčiose oro kokybės tyrimų stotyse fiksuojamas didesnis oro užterštumo kietosiomis dalelėmis lygis ir to didesnio užterštumo poveikį patiria didesnis ir įvairesnių socialinių ir sveikatos grupių gyventojų skaičius; 4) gaunama nusiskundimų dėl techninės priežiūros ir

	remonto, ypač susijusios su jų dengimu galimai reikalavimų neatitinkančiais ir daug sveikatai pavojingų LOJ turinčiais dažais, lakais ir kitais produktais, dažymu energetiškai neefektyviomis dyzeliną naudojančiomis dažymo kameromis, vykdymo neigiamo poveikio jų gyvenamai aplinkai ir sveikatai; keliuose važinėjančių vizualiai matomai juodais dūmais teršiančių transporto priemonių ir transporto priemonių eksploatavimo su išimtomis gamintojo įmontuotomis arba papildomai įmontuotomis išmetamą oro teršalų kiekį didinančiomis transporto priemonių sudedamosiomis dalimis; 5) Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai Lietuvos Respublikos Seimas pritarė 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, numatyta iniciatyva (Nr. 157.2) iki 2030 m. miestuose ir miesteliuose perpus sumažinti žmonių sveikatai kenksmingą oro taršą, patvirtinto projekto tinkamas įgyvendinimas prisidės prie kelių transporto priemonių realiomis važiavimo sąlygomis išmetamų oro teršalų kiekio valdymo (mažinimo) ir oro kokybės gerinimo, neigiamo poveikio klimato kaitai mažinimo ir Lietuvai nustatytų oro taršos ir klimato kaitos mažinimo tikslų įgyvendinimo.
Poveikis valstybės finansams	Teigiamas. Siūlomos nuostatos sudarys prielaidas užkirsti kelią nelegaliam paslaugų teikimui, reikalavimų neatitinkančių transporto priemonių pakartotinės apdailos produktų naudojimui, todėl mažės šešėlinės ekonomikos apimtys veiklos vykdymo sektoriuje.
Poveikis administracinei naštai	Projektu numatoma sumažinti administracinę naštą pakeitus Transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir (ar) techninės pagalbos paslaugų teikėjo deklaracijos teikimo tvarką ir atsisakius transporto priemonių dalių perdavimo ir priėmimo akto, kaip atskiro dokumento pildymo – susijusi informacija pateikiama paslaugų užsakymo paraiškoje. Administracinė našta didėja dėl užsakymo paraiškoje nurodomos informacijos apie transporto priemonės išmetamųjų teršalų atitiktį teršalų išmetimo normoms, jei teikiant paslaugą reguliuotos, remontuotos, keistos ar derintos dalys, įranga, komponentai, sistemos, darančios poveikį išmetamiems teršalams, tačiau bendra administracinė našta mažėja.
Poveikis paslaugos vartotojams	Teigiamas. Projekte aprašoma paslaugų atlikimo tvarka, todėl paslaugos gavėjui bus aišku kada ir kaip teikiamos paslaugos, galimos jų pasekmės. Numatoma, kad prieš pildant transporto priemonės oro kondicionavimo sistemą fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, bus privaloma atlikti transporto priemonių oro kondicionavimo sistemų techninės įrangos patikrą ir, nustačius pažeidimą, draudžiama pildyti neatlikus įrangos pažeidimų remonto. Atkuriamasis remontas bus vykdomas vadovaujantis transporto priemonės gamintojo transporto priemonės remonto ir priežiūros informacija, šio remonto metu bus privalomas vaizdinis atliekamų procedūrų įrašymas siekiant sumažinti ginčų, kylančių techninės ekspertizės metu su paslaugos teikėjais, skaičių. Šios nuostatos užtikrins geresnę vartotojų teisių apsaugą.
Kita svarbi informacija Projektas parengtas įvertinus 2021-12-27–2022-01-10 derintam Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. D1-405 „Dėl Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašo patvirtinimo“ projektui, 2021-07-13–2021-07-29 derintam Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus įsakymo „Dėl Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektui ir 2022-07-22–2022-08-05 derintam Susisiekimo ministro ir aplinkos ministro įsakymo „Dėl Reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai, remontui, techninei pagalbai ir perdirbimui aprašo patvirtinimo“ projektui pateiktas pastabas.	

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Aistė Rakauskienė
Pareigos	Atliekų politikos grupės patarėja
Institucija (padalinys)	Aplinkos ministerija
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	8 696 80 518 El. paštas aiste.rakauskiene@am.lt

Vardas ir pavardė	Gintaras Aliksandravičius
Pareigos	Kelių ir oro transporto politikos grupės patarėjas
Institucija (padalinys)	Susisiekimo ministerija
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	239 2893 El. p. gintaras.aliksandravicius@sumin.lt